

Complexnummer: 509761

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Arca Pacis

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

509762, 509763, 509764

Woonplaats

Driebergen-Rijsenburg

Gemeente

Utrechtse Heuvelrug

Provincie

Utrecht

Locatie van het hoofdobject

Kloosterlaantje 1, 3972 GW te Driebergen-Rijsenburg

Complexomschrijving

Inleiding

Het kloostercomplex Arca Pacis is gelegen op het terrein van de voormalige buitenplaats Broekbergen. Het landhuis, dat werd gebouwd in 1755, werd bewoond door de vrijgezellen Samuel en Balthasar van der Muelen, broers van Joseph Elias van der Muelen van het ernaast gelegen Dennenburg. In 1875 vestigden zich hier de uit Duitsland verdreven zusters Benedictinessen. Zij lieten in 1879 het landhuis tot contemplatief slotklooster inrichten, waarna in 1883 door architect A. Tepe een kapel met klokkentoren in neogotische stijl is bijgebouwd. Hiervan resteert thans alleen nog de klokkentoren. De kapel is in de jaren 1964-65 vervangen door de huidige kapel van architect J. Dresme en valt evenals de toen gebouwde verbinding met het hoofdgebouw buiten de rijksbescherming. In 1896 werd een hoge gemetselde tuinmuur gebouwd rond het complex. Hierdoor kreeg het klooster een grotere beslotenheid. Het erbinen gelegen parkbos bevat diverse soorten bomen en een heiligenbeeld op een sokkel. De sloten vormen een restant van de 18de eeuwse aanleg. Het kloostergebouw kreeg na de verbouwing van 1910, door architect H. Kroes, het huidige aanzien. Na het Tweede Vaticaans Concilie in 1963 is het klooster opengesteld voor de buitenwereld. Sinds 1997 fungeert het gebouw niet meer als klooster.

Omschrijving

Het aan het eind van de Engweg, tussen de Buitenplaats Dennenburg en het landelijke gebied gelegen KLOOSTERCOMPLEX heeft als kadastraal nummer C 4035. Het wordt aan de westzijde omsloten door de Engweg, aan de zuidzijde deels door de Engweg en deels

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

door weilanden. De oostzijde grenst eveneens aan weilanden. De volgende complexonderdelen vallen onder de bescherming:

- Het hoofdgebouw (complexonderdeel 1)
- De toren (complexonderdeel 2)
- De tuinmuur (complexonderdeel 3)

Waardering

Het complex is van cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een geloofsuitdrukking en in relatie met de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied. Voorts is het van architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een redelijk gaaf bewaard kloostercomplex en van ensemblewaarde vanwege de bijzondere ligging aan de zuidzijde van de bebouwde kom van Driebergen, grenzend aan het open weidegebied en de buitenplaats De Dennenburg.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 509762

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	13 juli 1999
Kadaster deel/nr	82634/33

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Driebergen-Rijsenburg	Utrechtse Heuvelrug	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Driebergen-Rijsenburg	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Driebergen-Rijsenburg	C			4035

*Omschrijving***

Omschrijving complexonderdeel 1

Hoofdgebouw van het kloostercomplex Arca Pacis, gelegen aan de Engweg te Driebergen, in 1910 gebouwd naar ontwerp van architect H. Kroes. In de bouwstijl van het pand zijn invloeden van de neorenaissancestijl aan te treffen.

Het aan de zuidzijde van het terrein gelegen KLOOSTER is op een plattegrond met een rechthoekige hoofdvorm opgetrokken onder een afgeplat schilddak, gedekt met leien en telt boven een souterrain twee bouwlagen. Een houten dakgoot op geprofileerde klossen sluit de gevels af. Aan de linkerzijde is een aanbouw gezet van twee bouwlagen, eveneens onder een schilddak met leien. Rechts bevindt zich nog een aanbouw onder plat, dat van ondergeschikt belang is. De voor- of zuidgevel is symmetrisch van opzet en bevat in het midden een risalerende trapgevel onder een steekkap met gelijke nokhoogte en een hogere voet. Ter weerszijden van het risaliet bevindt zich in beide bouwlagen een drielichtsvenster met bovenlichten, het dakschild wordt doorbroken door een dakkapel onder een steekkapje met zinken bekroning. Het muurwerk van de voorgevel is boven een met een hardstenen afzaat afgewerkte plint voorzien van natuurstenen speklagen. In de voorgevel zijn de natuurstenen lateien boven de vensters voorzien van getoogde ontlastingsbogen. De boogtrommels bevatten siermetselwerk. In het midden bevindt zich de hoofdentree die te bereiken is via een bordes met een dubbele trap met hardstenen treden en met een smeedijzeren leuning. De entree bevat een dubbele houten deur met bovenlicht, omvat door een sobere natuurstenen aedacula voorzien van uitstekende accenten in blokvorm. De frontonbekroning bevat de naam van het klooster "Arca Pacis". In de tweede bouwlaag bevindt zich een kruisvenster. Ter weerszijden bevindt zich in beide bouwlagen een klein venster. In de top is een stolpend venster gezet. De trapgevel is afgedekt met hardstenen afdekplaten en wordt bekroond door een uitkragend tuitstuk waarop een hardstenen Latijns kruis is geplaatst. De voorgevel is voorzien van sierankers. De achtergevel bevat een driezijdige uitbouw onder dito dak.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Aan de rechterzijgevel is aan de noordoostzijde een aanbouw van twee bouwlagen gezet onder een plat dak.

De linkerzijgevel is voorzien van op regelmatige afstand van elkaar geplaatste vensters met bovenlichten. Deze gevel bevat grote schuifvensters met roedenverdeling en luiken.

Links van het hoofdvolume is een aanbouw geplaatst van twee bouwlagen onder een afgeplat schilddak. De voorgevel bevat een deur en op de verdieping twee schuifvensters, terwijl deze gevel is voorzien van een kleine trapgevel. De overige gevels zijn eveneens voorzien van schuifvensters.

Waardering complexonderdeel 1

Het klooster is van architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een bouwtype en van cultuurhistorische waarde vanwege de functie. Voorts is het gebouw van ensemblewaarde vanwege de ligging aan de Engweg in een landelijke omgeving, naast de buitenplaats De Dennenburg, en vanwege de context met de overige objecten binnen het complex.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Klooster

Monumentnummer*: 509763

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	13 juli 1999
Kadaster deel/nr	82634/17

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Driebergen-Rijsenburg	Utrechtse Heuvelrug	Utrecht		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Driebergen-Rijsenburg	C			4035

Omschrijving**

Omschrijving complexonderdeel 3

Om het complex aan de Engweg gelegen TUINMUUR van het kloostercomplex Arca Pacis. De muur is opgetrokken in kruisverband en heeft een hoogte van ongeveer twee meter. De muur wordt bekroond door een uitkragende rollaag waarop een ezelsrug is aangebracht. Hierop bevindt zich een strekkenlaag voorzien van ijzeren pinnen. Deze zijn op veel plaatsen verdwenen. De muur is vastgebouwd aan het hoofdgebouw en begint direct westelijk daarvan. In dit deel bevinden zich twee getoogde houten poorten. Meer naar het westen overspant de muur een sloot en buigt vervolgens in noordelijke richting af. In een gebogen krommende lijn buigt de muur vervolgens in oostelijke richting af om eerder genoemde sloot wederom te overspannen. Het oostelijke deel van de muur dateert van na 1896, evenals het vervolg van de muur, dat weer in zuidelijke richting afbuigt. Dit deel is opgetrokken in halfsteensverband met steunberen voorzien van afzaten. Aan de zuidzijde tenslotte loopt de muur in een krommende lijn langs een zeventiende eeuwse stal (Engweg 50) en de kloosterkerk om vervolgens weer bij het hoofdgebouw uit te komen. Direct aan de oostzijde van het hoofdgebouw bevindt zich in de muur nog een deur.

Waardering

De muur is van cultuurhistorische waarde als compleet bawoord voorbeeld van een omheinde aanleg die uitdrukking geeft aan de beslotenheid van het Rooms-Katholieke kloostercomplex Arca Pacis. De muur is van ensemblewaarde als onderdeel van het complex en in relatie tot delandelijke omgeving.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinmuur

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 509764

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	13 juli 1999
Kadaster deel/nr	82633/200

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Driebergen-Rijsenburg	Utrechtse Heuvelrug	Utrecht		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Driebergen-Rijsenburg	C			4035

Omschrijving**

Complexonderdeel 2

De door A. Tepe ontworpen TOREN maakte oorspronkelijk deel uit van de in 1883 in neogotische stijl opgetrokken kapel. Deze werd in 1964-1965 -behoudens de toren- gesloopt om plaats te maken voor een nieuwe kapel, die buiten de bescherming valt. De ten zuidoosten van het hoofdgebouw gelegen toren is op achthoekige plattegrond opgetrokken uit baksteen en telt drie geledingen. De eerste geleding is vastgebouwd aan de niet beschermde kapel. De tweede geleding, boven de natuurstenen band, bevat in elke zijde onder de afzaat smalle vensters. De derde geleding heeft boven een afzaat in elke gevelzijde een galmgat met spitsboogbeëindiging. De toren wordt afgedekt door een hoog opgaand naaldspitsdak met leien gedekt in maasdekking. De spits wordt bekroond door een torenhaan.

Waardering

De kerktoren van de voormalige kapel uit 1883 is van cultuurhistorische waarde vanwege de uitdrukking van het Rooms-Katholieke kloostercomplex Arca Pacis. Voorts is het van ensemblewaarde als onderdeel van het totale complex en als silhouet in de landelijke omgeving.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Religieuze gebouwen	Kerk en kerkonderdeel	Kerktoren

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument